

Strategi för upphandling av entreprenader

Rapport nr EKA 2004:6

Projekt Eka, Bengtfors kommun
Pm - strategi för upphandling av entreprenader

*Datum: 2004-03-01, beslutad 2004-03-02, KSU § 85, reviderad 2005-05-19 och 2005-10-31,
beslutad KSU § 220 Upprättad av: Jan Andersson, Empirikon AB*

Innehåll

1	BAKGRUND	3
2	UPPHANDLINGSFÖRFARANDE	3
3	DELMOMENT I ENTREPRENADEN	3
4	TRÖSKELVÄRDEN, UPPHANDLINGSFORM M M	4
5	KVALITATIVA RIKTLINJER	5

1 Bakgrund

Entreprenadarbetena i EKA-projektet är omfattande med en komplex process. Utrymmet för kostsamma överskridanden eller dyra misstag är begränsat. Oförutsedda inslag kan få svåröverskådliga konsekvenser. Det är därför av största vikt att förfrågningsunderlagen för entreprenadarbetena utformas omsorgsfullt och att projektets samordnade teoretiska kunskap och erfarenhet tas till vara, inte minst mot bakgrund av att projektets samlade kunskap kan förmodas vara hög.

Entreprenaden för efterbehandling av EKA-området innefattar i huvudsak omhändertagande av farligt avfall, rivning av förorenade byggnader, spontning, schaktning, anläggande av skyddsbarriärer, vattenrening m m.

2 Upphandlingsförfarande

Bengtsfors kommun är en upphandlande enhet i den mening som avses 1 kap 2 § lagen om upphandling (1992:1528) (LOU). Samtliga upphandlingar i projektet måste således ske i enlighet med de regler som anges i LOU. I 1 kap 4 § anges följande. Upphandling skall göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt. Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

Följden av att LOU inte följs i upphandlingarna kan bli att upphandlingarna måste göras om eller att Bengtsfors kommun blir skadeståndsskyldig. Dessutom kan det medföra att entreprenadarbetena försenas vilket i sin tur kan medföra att genomförandet av entreprenaden i sin helhet äventyras. Vikten av att upphandlingarna sker i enlighet med LOU kan således inte nog poängteras.

För att säkerställa att upphandlingarna genomförs i enlighet med LOU och i övrigt håller hög kvalitet är det av yttersta vikt att de handlingar som ligger till grund för förfrågningsunderlagen utformas med stor noggrannhet och att arbetet med detta ges hög prioritet.

3 Upphandlingar för entreprenadarbetena

Entreprenadarbetena kan delas i följande delar.

Upphandling för omhändertagande av farligt avfall. Upphandlingen påbörjades i juni 2004 och avslutades i april 2005. Sydkraft Sakab:s anbud antogs. Upphandlingskontrakt har tecknats. Arbetena med omhändertagande av avfall beräknas pågå hela entreprenadtiden från 2006 till 2009.

Upphandling för rivning av förorenade byggnader (cellhallsbyggnaden).

Upphandlingen påbörjades i april 2005. Vid anbudstidens utgång den 15 juni 2005 hade inga anbud inkommit. Upphandlingen har därför övergått till förhandlad upphandling. Förhandlingarna är pågående. Något upphandlingskontrakt har föreligger ännu inte. I slutet av oktober 2005 är upphandlingen således ännu pågående.

Upphandling för anläggande av tillfällig brygga, ombyggnad av båthus m m. För att säkerställa att entreprenadarbetena inte skall inverka på båttrafiken m m har en tillfällig båtplats anlagts. Projektets behov av personalutrymmen för byggledning m m tillgodoses också i denna entreprenad. Upphandlingen påbörjades i april 2005 och avslutades i maj 2005. Peab i Sverige AB (lokalkontoret i Bengtsfors) vann upphandlingen. De entreprenadarbeten som så här långt skall vara färdiga är i huvudsak färdigställda.

Upphandling av tätspont Miljödomstolens dom bl a anger att spont skall installeras innan efterbehandlingsåtgärderna påbörjas. Sponten utgör en skyddsåtgärd. Upphandlingen påbörjades hösten 2005. Anbudstiden gick ut den 14 oktober. Beslut om vilket anbud som skall antas beräknas kunna tas första halvan av november 2005.

Upphandling av grundvattenavskärande dränering (Strömsgatan mot kraftverkskanalen) Upphandlingen är pågående. Anbudstiden går ut den 3 november 2005.

Upphandling för efterbehandling av EKA-området. Entreprenaden innefattar spontning, anläggande av barriärer, schaktning, vattenrening m m. Entreprenaden beräknas pågå 2006 till 2009. Upphandlingen beräknas kunna påbörjas i november eller december 2005 och kunna avslutas februari 2006. Denna entreprenad förväntas även svara för samordning av entreprenaden för omhändertagande av farligt avfall och rivningsentreprenaden.

4 Tröskelvärden, upphandlingsform m m

Enligt 3 kap 1 § LOU skall bestämmelserna i kapitlet tillämpas på upphandling av byggentreprenad som uppgår till minst 54 656 000 kr. I 3 kap 2 § första stycket LOU anges att om ett byggentreprenadkontrakt delas upp i flera mindre delar, skall varje delvärde ingå i beräkningen av upphandlingens värde vid beräkningen av tröskelvärdet. Av tredje stycket nyss nämna lagrum framgår att en upphandling inte får delas upp i syfte att tröskelvärdet skall underskridas. Upphandlingar över tröskelvärden måste annonseras i TED/ EGT (EU-databas), anbudstiden är angiven i LOU och även i övrigt är upphandlingsförfarandet mer reglerat.

Av 3 kap 2 § LOU framgår dock att det är möjligt att undanta delkontrakt under 1 000 000 kr euro förutsatt att summan av de undantagna delkontrakten inte överstiger 20 procent av upphandlingens totala värde. Dessa delkontrakt handlas

upp enligt kap 6 LOU som har ett mindre reglerat upphandlingsförfarande och tillåter kortare anbudstider.

Entreprenadarbetena kan förväntas bli komplexa med svårbedömda inslag. Under saneringsarbetenas fortskridande kan därför ytterligare delmoment i entreprenaden behöva utföras som inte utgör ändrings- eller tilläggsarbeten och som därför inte innefattas i de kontraktarbeten som upphandlats. Dessa arbeten kan handlas upp enligt 6 kap med stöd av 3 kap 2 § LOU. Utgångspunkten är dock att entreprenadarbeten så långt som möjligt skall medtas vid beräkningen av tröskelvärdena för hela entreprenaden.

Det beräknade ekonomiska värdet av entreprenadarbetena på EKA-området överskrider tröskelvärdet enligt 3 kap LOU.

Upphandlingen för omhändertagande av farligt avfall har skett som en selektiv upphandling enligt 3 kap LOU. Selektiv upphandling definieras i LOU som en upphandling där den upphandlande enheten inbjuder vissa leverantörer att lämna anbud. Fem anbudsgivare inbjöds att inkomma med anbud. Två anbudsgivare inkom med anbud.

Upphandling för tillfällig brygga och ombyggnad av båthus, upphandling för tätspont och upphandling för grundvattenavskärande dränering, genomförs enligt 6 kap LOU i enlighet med reglerna i 3 kap 2 § LOU eftersom delkontraktens sammanlagda värde av dessa upphandlingar inte överstiger motsvarande 1 000 000 euro.

Vad gäller upphandlingarna för rivning av förorenade byggnader och efterbehandling av EKA-området har öppen upphandling bedömts som den lämpliga upphandlingsformen. Mot bakgrund av att inga anbud inkom i upphandlingen avseende rivning av förorenade byggnader har upphandlingen övergått till förhandlad upphandling. I LOU anges bl.a. att detta kan ske om det inte inkommit några lämpliga anbud.

Alla upphandlingar utom upphandling för anläggande av tillfällig brygga m m, upphandling för tätspont och upphandling för grundvattenavskärande dränering annonseras i TED/ EGT.

5 Kvalitativa riktlinjer

Entreprenadupphandlingar av detta slag innebär ett omfattande arbete med specifika organisations-, kunskaps- och kompetenskrav i framtagandet av handlingar till förfrågningsunderlagen. Ett undermåligt förarbete visar sig först i ett senare skede då entreprenadarbetena pågår. Misstag som rättas till under pågående entreprenad riskerar att bli dyrköpta misstag. Det ställs bl a stora krav på projektets organisation vad gäller förmågan att både under tiden för upphandlingarna och under tiden för entreprenadarbetena kunna hålla tidplaner.

Förseningar som kan undvikas kostar helt onödiga pengar och kan i värsta fall äventyra projektets genomförande.

Mot bakgrund av entreprenadarbetenas karaktär och de krav som kommer att ställas på projektets organisation, bl.a. vad gäller utvärderingar av anbud, har följande kvalitativa riktlinjer utarbetats:

1. Hög kompetens i beställarens/projektets och entreprenörernas organisationer skall eftersträvas.
2. Säkerställa hög kompetens i upphandlingarna, bl.a. med stöd av entreprenad-juridisk och entreprenadteknisk granskning.
3. Väl genomarbetade upphandlings- och kontraktsdokument.
4. Mobilisering av beställarens- och projektets organisation i upphandlingsprocessen.
5. Professionalitet i upphandlingar och kontakter med entreprenör.
6. Reglerna om sekretess och upphandlingen skall ovillkorligen följas (se pm, sekretess vid upphandlingar av entreprenader).
7. Upphandlingarna skall genomföras affärsmässigt i konkurrens och genomföras utan ovidkommande hänsyn i enlighet med LOU.

Tillämpningen av dessa kvalitativa riktlinjer skall resultera i kontraktshandlingar som stöder arbetet så att projektets mål uppnås på ett optimalt sätt.